

Inventeringsformulär Medeltida taklag i Västerås stift

Kyrka: Björskogs kyrka

Län:	Västmanland
Datum:	2017-06-15
Utfört av:	Lisa Skanser och Daniel Eriksson

**Undersökt
Byggnadsdel**

Kommentar:

Långhus	x	Invid västra väggen ligger ett f.d. högben 9x11 cm och 2,8 meter lång. Spikhål finns i ena sidan. I del av den 1:a takstolen från väster (dock ej i funktion) finns en bevarad 7,7 m lång 13x15 cm bjälke med snedställda urtag och kvarsittande dymlingar i dess ovansida. Ev tidigare bindbjälke. Ett av urtagen är från s.k. "husad" knut med flack vinkel, de övriga tre är genomgående och med skarpa vinklar.
Vapenhus		
Kor		
Sakristia		
Torn	x	Två trappor upp i tornet finns en återanvänd bjälke i trappans vilplan. Dimensionerna är 12x16 cm och 2,40m lång. Ett snett urtag med kvarsittande dymling finns, 11 cm brett och 5-6 cm djup. Tre trappor upp finns två bjälkar varav den ena har en klyvd yta. Båda ämnena är 12x16 cm. På våningen över klockvåningen finns löst liggande bjälkar varav den mittersta har snett urtag. Den är 14x15 cm och 2,40 m lång, urtaget är 9 cm brett och 5 cm djupt. Dymling och spik sitter kvar, spiken är troligen sekundär. Ytterligare en likande bjälke med snett urtag ligger nedanför första trätrappan i tornet.
Tornryttare		
Klockstapel		
Övrigt:		

Skiss

Kommentar:

	Nej, inga kompletta takstolar

Material

Kvalitet:

Furu	?	
Gran	?	
Ek		
Vankant	x	
Skarpkant	x	Övervägande del skarpkantat virke
Dimensioner:	På långhusvinden finns en del i smäcker dimension, 9x11 cm. I övrigt 12x16 upp till 14x15 cm.	
Årsringar:		
Kommentarer:	Furu eller gran är svårt att avgöra	

Ytbearbetning

Kommentar:

Behuggningstyp:	Flera av bjälkarna har spår kvar från inhuggen gjorda vid avsvallningen av ytveden. Behuggningen ser ganska allmän ut.	
Skave		
Hyvlat		
Sågat		
Profilering		
Bemålning		

Hopfogning

Kommentar:

Dymling	x	
Spik		
Utförande:		

Tolkning:

Delarna på långhusvindens västra del är troligen från omkring 1400-tal. Delarna har gamla urtag där vissa har märkliga vinklar som är svåra att placera i ett taklag. De är förhållandevis smäckra och välgjorda. En gissning är att delarna ingått i ett senmedeltida taklag. Ett av dem kan vara ett f.d. högben och det andra ev. en tidigare bindbjälke. I tornet finns flera delar på olika våningsplan, både återanvända i trappkonstruktionen och som lösfynd. Samtliga bjälkar i tornet bedöms vara senmedeltida.